

Skúlanæmingar gjørt arbeidssuppgávu!

Ov leyst grundarlag undir útbygging av fiskaalingini

„Menn, sum fara undir hesa vinnu, kenna ov litið til trupulleikarnar, ið standast av henni. Sum dømi kunnu vit nevna tað, sum hendi á Funningsfirði fyrri kortum, har meginparturin av alifiskinum doyði. Vit hava fingið at vita frá álitandi keldum, at orsøkin var ókunnleiki innan økið.“

Hetta siga fyra studentaskúlanæmingar í úrskurði sínum í eini uppgávu, tei hava gjørt á studentaskúlanum í Hoydelum.

Tíðindablaðið Sosialurin hevur fingið loyvi at triva í okkurt av tí, sum næmingarnir siga í hesi uppgávuni.

Tað er annars verðið stóðugt meira vanligt, at næmingar ymsa staðni frá leita út á Sosialin at læna tilfar um evni, sum blaðið hevur viðgjørt meira nágreiniliga, eitt nú fiskaalingina.

Eisini hesir fyra næmingarnir nýttu høvi at leita inn á gólvíð, tá teir byrjaðu uppá uppgávuna og nú aftaná, at hon er liðug.

Teir fyra næmingarnir siga í úrskurðinum m.a.:

„Út frá teimum upplýsingum vit hava fingið, við rakstrarúrslitum v.m. kunnu vit siga, at sum nú er gevur alivinnan ongan pening av sær. Við hesum er ikki sagt, at gevast skal

við hesi vinnu. Heldur skulu vit við hjálp frá landinum, útbyggja hesa vinnu á tann hátt, at royndir verða gjørdar við alternativum fiskasløgum.“

Fiskaaling er ein nýggjur vinnuvegur, og við einari nýggjari vinnu eru altið byrjunartrupulleikar.

Vit eru komin fram til, at tey geografisku og biológisku viðurskiptini í Føroyum eru vælegnað.

Fiskaaling er ein sera krevjandi vinna. Mong halda, at hetta er lættvinnin peningur, men so er ikki, heldur tvørtur ímóti.

Tørvur er á stýring innan útbyggingina av hesi vinnu, men nú er bati fyrri framman.

Nevndin viðvíkjandi fiskaaling er nýliga komin við uppskoti um, hvussu vinnan skal útbyggjast. Tað er gott, at nevndin er komin við hesum uppskoti, men vit taka ikki undir við tí, við tað at vinnan verður bygd á eitt alt ov leyst grundarlag. Vit áttu at latið P/f Fiskaaling hildið fram við royndum við at finna betri og biligari fódur, og fáa teir best eignaðu alifiskarnar. Men hesar royndir verða kenndar av tí stóra eftirspurningi, ið er eftir smolti, við tað at ov fáar smoltstøðir eru, samanborið við tey flotbúðraloyvi, sum givin eru. Okkara uppskot til útbygging

av vinnuni er, at bíðað skuldi verið við umtalaðu útbygging, til vit høvdu nóg gott grundarlag. Hetta meta vit ikki, at vit hava í dag, við tað at menn, sum fara undir hesa vinnu, kenna ov litið til trupulleikarnar, ið standast av henni. Sum dømi kunnu vit nevna tað, sum hendi á Funningsfirði fyrri kortum, har meginparturin av alifiskinum doyði. Vit hava fingið at vita frá álitandi keldum, at orsøkin var ókunnleiki innan økið.

Vónandi verður treyt sett við, tá menn í framtíðini fara undir hesa vinnu, og hon skal verða, at teir hava innlit í trupulleikarnar, ið standast av hesi vinnu, so hetta ikki endurtekur seg.

Grunnar okkara eru við at verða uppfiskaðir, tí mugu aðrar alternativar vinnur finnast.

Ein av hesum møguleikum er fiskaaling, men vit meta, at ov skjótt er og verður farið fram. Leggjast kann afturat, at í mun til fløgurnar, er ailing ikki ein vinna, ið skapar nógvar arbeidsplassar.

Skúlin og føroyska samfelagið

Uppgávan byggir ymiskt á samrøður og ymskt skrivað keldutilfar.

Tey fyra hava í stóran mun viðgjørt arbeiðið og alisteðina hjá P/f Fiska-

aling, sum er tann elsta og størsta alisteðin í Føroyum í dag.

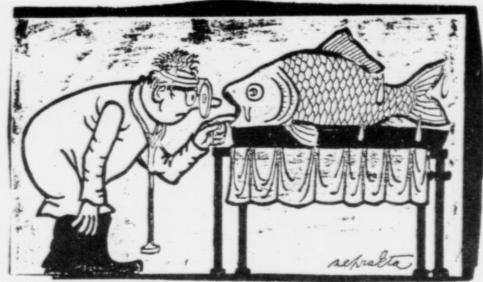
Um orsøkina til at tey hava valt at skriva um fiskaaling siga næmingarnir, at hetta evni verður sera nógv umrøtt í lètuni og hetta kemst av, at Føroyar eru noyddar at útvega sær alternativar vinnuvegir.

Um innsavningina av tilfarinum siga tey, at hetta hevur gingist illa. Ætlanin var at fáa viðgjørt roknskapin hjá P/f Fiskaaling, men visti tað seg at vera sera trupult at fáa hendur á honum.

Tað er bert at fegnast um, at føroyskir lærarar og skúlanæmingar gera undirvísingina nútíðarkenda — og viðkomandi sum í slíkum føri, har næmingarnir arbeiða við evnum, sum snúgva seg um nútíðina og ikki minst um framtíðina t.v.s. um eina tíð, har teir sjálvir vera við til at mynda eitt nú vinnulívið í føroyska samfelagnum.

Samfelag okkara eigur nógvar og ríkar møguleikar. Teir eiga skúlarnir at troysta. Her eru so vissuliga mong evni til triva í. Og her kunnu skúlarnir fáa gagn av eini sakligari og objektiveri føroyskari pressu, sum eftir færimuni sjálvandi umrøður tey ymsu evnini sum árinanga.

jan

Henda teyningin príðir forsiðina á uppgávuni um fiskaaling

Føroyingar og danir samarbeiða um kalvaaling

Í summar byrjar eitt samarbeiði millum Fiskirannsóknarstovuna og Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser í Hirtshals. Hetta verður sum so fyrsta samarbeiði av sínum slag.

Jákup Sverri Joensen, leiðari á Fiskirannsóknarstovuni sigur, at ætlanin er at taka nakrar kalvar nú í summar og hava teir gangandi í kanalanum á Oyrabakka. Har eru frammanundan nakrir smærri kalvar.

— Vit vóna at fáa nakrar stórar og helst kynsbúnar kalvar, sum vit kunnu strúka. Ætlanin er so at lata kanningarstovninum í Hirtshals rogn og sil til at klekja og síðani at fódra fiskin.

Tað hevur verið nógv tosað um at ala kalva, men hetta hevur enn ikki eydnast. Tað visir seg at bera til at klekja, men enn hevur tað ikki eydnast at fáa tann litla kalvamurтин at taka føði til sín. Tó bendir okkurt á, at norðmenn eru við at finna fram til eina loysn í hesum máli.

Jákup Sverri Joensen sigur, at finst ein loysn á hesum spurningi, so er ætlanin at fara undir at ala kalva í Føroyum bæði til at seta í kanalar ella hyljar og til at seta út á sjógv.

— Tá verður so møguleiki at nora um sjálvan kalvastovnin.

Einki avtalað við brennistøð

Tað er avgjørt, at brennistøðin hjá Interkommunala Renovationsfelagsskapinum skal liggja við Áir. Ein av grundgevingunum fyrri at leggja støðina her er tann, at fiskaalingin har á staðnum skal brúka avlophitan frá støðini.

Vit hava spurt Jákup Sverra Joensen, formann í Fiskaaling, um nøkur avtala er gjørd millum Fiskaaling og Interkommunala Renovationsfelagsskapin.

Jákup Sverre Joensen sigur, at tað fyriliggur eingin avtala. Hann visir tó á, at teir hava fingið fyrspurning frá nevndini um Fiskaaling er hugað fyrri at keypa avlophitan.

— Eg havi skilt tað soleiðis, at Fiskaaling skal gjalda tær 15 mill. kr. fyrri avlophitan, sum longu eru brúktar til bygging av brennistøðini í Eysturoynni. Til tað hava vit sagt, at tað kann als ikki lata seg gera. Vit hava sagt, at vit hava áhuga fyrri at brúka hitan til alingina, men tilkær upphæddir kunnu ikki koma uppá tal sigur Jákup Sverre Joensen.

Uppá fyrspurning um Fiskaaling sum so hevur gjørt sær tankar um víðari útbygging við tí fyrri eyga at brúka avlophitan frá brennistøðini sigur hann, at tað hava teir ikki.

jan

jan

Teir fyra studentaskúlanæmingarnir uttanfyri blaðhús Sosialsins á Argjum: Hallur Hjelm, Jan Poulsen, Rúna Hjelm og Dánjal Niclasen

